

РЕТОРСКИ ЖАНРОВИ

Судско говорништво, Политичко говорништво, Духовно говорништво, Војничко говорништво, Академско говорништво, Похвално говорништво.

СУДСКО ГОВОРНИШТВО

Основне смернице:

1. Дефиниција судства
2. Претрес дела или кривице
3. Судска или административна одлука о неком правном предмету и званични акт о томе
4. Конкретан предмет
5. Правда
6. Неправда

ПОЛИТИЧКО ГОВОРНИШТВО

Основне смернице:

1. Придобијање и убеђивање
2. Наговор на акцију
3. Говорник
4. Вештине опхођења
5. Усаглашен говор са циљевима
6. Отвореност
7. Дата реч
8. Излаже се искључиво усменим путем
9. Јасни и снажни потези
10. Без писаних припрема

ДУХОВНО ГОВОРНИШТВО

Основне смернице:

1. Предмет је од општег и универзалног значаја
2. Правда
3. Истина
4. Поука
5. Љубав
6. Милосрђе
7. Христова наука
8. Начела хришћанства
9. Свечани тон

ВОЈНИЧКО ГОВОРНИШТВО

Основне смернице:

1. Свечани, пригодни говор
2. Држи се у изузетним приликама (војне вежбе, припреме за рат)
3. Говори се кратко, осмишљено, звонким гласом

4. Циљ је јачање борбеног морала
5. Охрабривање војника

АКАДЕМСКО ГОВОРНИШТВО

Основне смернице:

1. Третира чисту академску материју
2. Егзактну истину
3. Садржину засновану на хипотезама
4. Изговара се пред публиком која познаје садржину о којој је реч
5. Не допушта демонстрирање реторичких правила

ПОХВАЛНО ГОВОРНИШТВО

Основне смернице:

1. Потиче из старе књижевности
2. Било је саставни део биографије
3. Исказује дивљење
4. Исказује захвалност због одређених заслуга

СТИЛ И ГОВОР

Стил и стилистика, Стил у говору, Стилска средства, Врсте стилова, Монолошки и дијалошки говор.

СТИЛ И СТИЛИСТИКА

Основне смернице:

1. Дефиниција стила
2. Представља индивидуалност дела, писца, говорника, раздобља
3. Дефиниција стилистике
4. Лингвистичка стилистика
5. Књижевна стилистика

СТИЛ У ГОВОРУ

Основне смернице:

1. Стил је индивидуалност говорника
2. Стил разговорног језика
3. Свакодневна комуникација
4. Стилска разлика
5. Иста денотација

СТИЛСКА СТРЕДСТВА

Основне смернице:

1. Глас
2. Реч
3. Реченица

4. Глас представља говорника
5. Реч је морфостилистичко средство израза
6. Реченица је средство за појачање стилског израза

ВРСТЕ СТИЛОВА

Основне смернице:

1. Формални
2. Разговорни
3. Интимни

МОНОЛОШКИ И ДИЈАЛОШКИ ГОВОР

Основне смернице:

1. Најшира употреба у свакодневној комуникацији
2. Монолог је самоговор
3. Монолошки облици су: приповедање, описивање, објашњење, стручно излагање, говор
4. Дијалог је разговор
5. Одвија се у облику питања и одговора
6. Непосредност
7. Спонтаност
8. Експресивност
9. Врсте дијалога су: конверзација, разговор, дискусија, полемика

Консултовати следећу литературу:

1. Ранко Бугарски, *Увод у општу лингвистику*, Завод за уџбенике и наставна средстав, Београд, 1995.
2. Владимир Цветановић, *Основе културе говора и реторике*, Војноиздавачки завод, Београд, 2000.

ЗАДАТАК 1:

У писаној форми обрадити поглавље *Комуникација* и доставити предметном наставнику приликом првог сусрета.